

ALT

for damerne
i denne uge

Artikler og artikelserier:

Ugens portræt: magister Julie Vinter Hansen	4
Mens jeg venter, af Inge	10
Mennesker omkring et fyr, af Annette Ernst	16
Er De optimist, Ebbe Rode?, af Margrethe Spies	20
Bløde og bøjelige, modeartikel	22
De smiler til fremtiden, af Liv Haagensen	26
Vi kan alle blive kønnerer, af Gerda Harder og Ellen Frydenlund	34
Sommerferie i udlandet, af Annemarie Ejbye	36
Et rigtigt drømmehus, boligartikel af Lennart Andersson	43
Sommerens have: Man kan også dyrke orkideer	44
Jeg dækker festbord . . . , ved Nonny Ryhle Bech	52
„Min mor“: „Dengang havde vi tid til at leve . . .“, ved Dag Lénard	58
Siger man sådan om Dem?, ved Tove Smidth	79

Romaner og noveller:

De hvide fugle, roman af Britt Schneider, illustreret af Ernst Köhler	18
Sidste sommer, novelle af Ann Mari Falk, illustreret af Minna Detlefsen	24
Den blå farve, novelle af James Norman, illustreret af Holger Worm	54
Manden i skyggen, kortroman ved Karen Brasen, illustreret af Verner Larsen	60

Syning og håndarbejde:

Snitmønstre: Det allerførste sommertøj — med tegninger af Birte Ilowaisky	30
Sådan en må vi ha', strikkeopskrift	40
Påklædnings-problemer	42
Gemmesiderne: Tænk på noget andet — tænk på et broderi	47
Mønster på stof: Sommeren er på vej	51

Køkken og mad:

Byg et elementkøkken op, af Eva Würtz	32
Kortfilm: Supplement til suppen	42
Der er serveret: Den uge, da mor var syg	56

Andet stof:

Betro Dem til fru Nini	6
Enquete: Mit største øjeblik	8
Doktoren siger	13
ALT for den unge Eva	28
Klædt på fra top til tå, konkurrence	31
I kikkerten	46
Nønner, mors egen pige	46
Bettina funderer: Lykke og irritation	55
Vil De være „ALT for damerne“s værtinde?	69
Børnesnak: En rigtig hule	72
Vi kikker i butikker	86
Ugens minidigt: Sportsånden, af Jan Pender Schmidt	90
Krydsord med 200 kroner i præmier	95

Udgivet af Egmont H. Petersens Fond
Postadr.: ALT for damerne, Gutenberghus, Kbhvn. K — Central 1925
Redaktører: Mogens Sabroe (ansvarhavende),
Kaj Dorph-Petersen og Ingrid Sandberg
Trykt i Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri, Kbhvn. K (U/S Husumtryk)

Danskerne . . .

. . . har ry for at være et sobert og ordholdende folk, men alligevel kan vi af og til gøre os skyldige i over- eller underdrivelser. Her er et par af de hyppigste — til orientering og advarsel:

„Jeg skal lige ringe Louise op — det tager højst to sekunder!“ (= 1 time og tre kvarter.)

„Vi kan sikkert reparere Deres støvsuger for en femten-seksten kroner!“ (= 57,65 kroner.)

„Den gedde, jeg fangede i fjor, vejede over tolv pund!“ (= 2 kilo 235 gram.)

„Kjolen her! Den har jeg haft på hundreder af gange!“ (= ved et middagselskab og en teateraften.)

„Jeg tog lige en bid brød, inden jeg gik i seng!“ (= 2 stykker med sild, to med flæskesteg, tre med leverpostej, asie og rødbejer, to med ost, en kvart citronfrømage og tyve centimeter hjemmebagt kage.)

„Sommerhuset ligger højst fem minutter fra stranden!“ (= syv minutter med bil, tre kvarter til fods.)

Svenskerne . . .

. . . har ry for at være et stift og stiligt folk, og måske netop derfor er de så lykkelige for de yngste skud på den kongelige familie — de fire prinsesser og lilleprinsen fra Haga. De har jo netop den naturlige lune og charme, som så

Robin . . .

og prinsessen.

mange beskylder svenskerne for at mangle. — I næste uge begynder „ALT for damerne“ en artikelserie om „De kønne prinsesser fra Haga“, illustreret med en mængde dejlige billeder, og rig på fortællinger og historier, som ikke før har været fremme her til lands. Den første artikel handler om den ældste, prinsesse Margaretha, og hendes romantiske sværmeri for den unge engelske adelsmand, Robin Douglas-Home.

Vindernes navne - Krydsord nr. 11

1. præmie 100 kr.

Fru Margrethe Nielsen, Søndergade 34, Svaneke

2. og 3. præmie 25 kr.

Fru G. Rasmussen, Delfingade 46, 1. sal, Kbhvn. K
Fru Else Hansen, Øllerup pr. Fodby st.

4.-8. præmie 10 kr.

Fru Nete Otte, Mosøby, Horbelev, Falster
Fru Ellen de Waal, Sdr. Boulevard 114, Kbhvn. V
Fru Rita Brøste Jensen, Søndre Mølevvej, Kage
Fru Astrid Rasmussen, Sjøler Boulevard 29, Kbhvn. SV
Fru Asta Beisheim, Lyngbakken 20, Holstebro

Inddel et stykke papir!

Denne bemærkning kender efterhånden de fleste af vore læsere, for den forekommer så godt som altid ved vore mange forskellige sy-anvisninger. Den er knyttet til diagrammerne, efter hvilke man selv kan fremstille de mønstre, man skal bruge at klippe efter. Vi vil i den forbindelse minde Dem om, at vi — for at lette Dem arbejdet — har ladet fremstille kvadrerede ark, som kan købes for tyve øre pr. styk gennem „ALT for damerne“s snitmønsterafdeling (Gutenberghus, København K). Arkene foreligger i 2 og 5 centimeters kvadratur, der er de mest benyttede ved vore fremstillingsanvisninger.

Lejrlivets glæder — kan blive større!

Flere end nogen sinde før vil i år tilbringe sommeren i telt — og husmødre i tusindvis vil ombytte deres gode, velindrettede køkkener med vaklende primusapparater og „håndhættet spande-vand“. Det kan blive vældig sjovt, hvis man bare har forberedt sig fornuftigt — og til fornuftige forberedelser hører, at De klipper den lille håndbog om camping ud af næste uges „ALT for damerne“. Den er otte sider større end tidligere håndbøger i den populære serie, og den rummer et væld af oplysninger og praktiske vink, som De nødvendigvis undvære, den dag De slår Deres telttæppe op — fjernt fra hjemmets bekvemmeligheder!

NÆSTE UGES FORSIDE

Vinderne af de ti kaffeselskaber som var udsat i „ALT for damerne“, nr. 11:

Fru Johanne Sørensen, Møllevej 31, 2., Nykøbing M.
Fru Paula Odin, Kastelsvej 5, 3., København Ø.
Fru A. M. Gamtved, Kongensgade 5, 1., Odense.
Fru Thora Yde, Garderhøjvej 4, Gentofte.
Fru Ellen Hald, Winthersmøllevej 36, Thisted.

Fru Karen Ohrt, Fuglesangsvej 7, Jyderup.
Fru Christensen, Skolegade 11, Tarm.
Fru Ellen Johansen, Ny Østergade 26, 1., København K.
Fru Ellen Knigge, Værmlandsvej 3, Rønne.
Fru Marie Christoffersen, Katstrup pr. Hovedgård st.

Fyrpasser Alfred Larsen

Redskaberne er primitive, men hænderne ferme – og „havets guld“ forvandles til de dejligste smykker, som fyrpasseren sælger til turisterne.

Hr. Larsens hobby er at lave mad – og står han ikke selv for dagens ret, må han i hvert fald smage den til.

Havet er forbavsende roligt. Vinden bærer fra, og man kan gå i strandkanten og søge efter rav, men der er ingen mennesker at øjne neden for de tårnhøje skrænter. Turisterne er endnu ikke kommet, og de få faste beboere har vel andet at bestille end at gå ture ved havet. Måske er der heller ikke rav at finde. I går havde brændingen ganske vist tordenrøst, og vældige brådsøer kastede sig skumfrådende ind mod Bovbjerg klint, men nu er havet roligt. Kun ved de yderste revler brydes bølgerne i hvidt skum, og det er efter erfarne folks udsagn ganske usædvanligt for Vesterhavet i det tidlige forår.

Bovbjerg fyr og fyrfolkens røde huse ligger helt for sig selv på toppen af det forblæste „bjerg“. Om sommeren er tårnet lidt af en turistattraktion, men uden for „sæsonen“ må de mennesker, der bor omkring fyret, klare sig med hinandens selskab.

Føler de sig ensomme? Og er de præget af tilværelsens monotoni?

Lad os prøve at se ind til dem og høre, hvad de har at fortælle.

Vi banker først på hos fyrmester Møller-Hansen, og straks da døren bliver åbnet, brister illusionen om fyrfolkens ensomhed. Det summer af munter snak og latter inde fra stuerne. „Vi har fået familiebesøg,“ fortæller fyrmesterfruen, hvis hele fremtoning udstråler venlighed, „men de kører snart igen, og så kan vi sludre.“

„Vejen til Bovbjerg er jo farbar året rundt, og nu da så mange mennesker har et motorkøretøj, lever man ikke helt afsondret på et fyr som dette,“ forklarer fyrmesteren, der har manøvreret os gennem dagligstuen, hvor de mange gæster sidder, og ind til et vel-dækket kaffebord i spisestuen. Det er lifligt hjemmebag, der er på fadene – man lærer åbenbart at være selvforsynende, når man har langt til butikker.

I det daglige er fyrets tre familier henvist til hinanden. „Vi har det også rart sammen, så det giver så-mænd ingen problemer,“ siger Møller-Hansen, der er en rolig og lidt alvorlig mand. „Vi har i det hele taget været meget heldige,“ tilføjer fru Nelly, som nu har vinket farvel til sine gæster. „Alle steder, hvor vi har boet, har vi truffet flinke mennesker, men selvfølgelig skal det også gå – den indstilling må man have, hvis man vil leve blandt fyrfolk.“

Ægteparret har kun boet et år ved Bovbjerg fyr. „Vi har dog for længst vænnet os til forholdene, og blæsten og den barske luft generer os ikke mere,“ siger fru, „men i de første måneder frøs vi meget, og vi var

Mennesker

▲
Mange gange i døgnet går fyrmesteren sin runde oppe ved linsen. Alt skal være i fineste orden – fyret må aldrig svigte.

Fyrmester
Møller-Hansen

De tre fruer på fyret forstår at bygge sig i hinandens selskab – og tiden falder dem aldrig lang.

Fv. Anne-Lise Larsen (gift m. fyrpasser Alfred Larsen), fyrmesterfrue Nelly Møller-Hansen og Anna Marie Jensen Kjøbsted (gift m. fyrpasser Niels Marius Nielsen)

Hvordan er det at have flere kilometer til nærmeste nabo? - At bo

side om side med et evig uroligt hav? - At omgås de samme

mennesker dag ud og dag ind det meste af året? -

Det er nogle af de spørgsmål, Annette Ernst har stillet

beboerne ved Bovbjerg fyr, og i denne artikel får vi svarene

omkring et fyr

bange for, at Peter, vores søn, ville have svært ved at tage klimaet. Han lider nemlig af astma, men det lader til, at vesterhavsluften kun gør ham godt."

Fyrmesterparret, der er fra Vendsyssel, har ført en omflakkende tilværelse. De har boet på Hjelm, ved Hals fyr, på Sejro og på Hesselø, hvor Møller-Hansen også var strandfoged, hjælpesognefoged, post- og telegrafmedhjælper. Sidst var de stationeret på Svaneke fyr. „Når man har det godt med hinanden, er det såmænd lige meget, hvor man bor," siger fru. „Vi har aldrig følt os ensomme, og tiden går nemt, når man ved, hvad man skal bruge den til. Kun i tilfælde af sygdom er det svært at bo på en afsides plet."

Og hvordan bruger de så tiden? Fyrmesterens første opgave er naturligvis at sørge for, at fyret er i orden, så det kraftige lys kan sikre sejladserne langs kysten.

(Fortsættes side 91.)

Mennesker omkring et fyr

(Forsat fra side 17.)

Så farligt nær kystlinien kommer skibene nu ikke mere, og der sker da heldigvis heller ikke mange strandinger i vore dage. Men det skarpe lys fra fyret har alligevel sin store betydning, når mørket falder på, eller tågen ligger tyk over havet.

Fru Møller-Hansen går op i sin husmorgening med liv og sjæl og lever tillige med i sin mands arbejde. „Det falder ganske naturligt, da det foregår her i huset,” siger hun. I fritiden hygger de sig alene eller med de to andre familier. „Damerne ved fyrene er altid meget håndarbejdsinteresserede,” fortæller fyrmesteren, „og fyrfolk har så at sige altid en eller anden hobby. Jeg kan for eksempel lide at snedkerere og har lavet en del legetøj til børnene i familien. Hver familie har også en have, og den roder vi i, når vejret tillader det. Haverne giver dog ofte sorger, for saltet fra havet kan afsvide alt det, der gror, på en enkelt nat. Og så læser vi selvfølgelig en bunke. Mælkevoenen, der kommer fra Ferring, har både brød, kød og bøger med til os.“

I huset lige overfor bor fyrpasser Nielsen, der er ældst på stedet. „Vi har levet her i tolv år, og vi har ikke været på andre fyr,” fortæller han. „Vi kom fra København, men vi savner aldrig hovedstaden. Børnene har det så frit her, og vi har gode muligheder for at pleje vore interesser.“

Familien har tre børn, der ligesom Møller-Hansens Peter går i Ferrings nye skole. De har mellem to og tre kilometer at gå. „Men det skal man ikke ynke dem for,” siger faderen. „Af og til suser det nok stærkt, men børnene er hårdføre og forstår at stride sig frem.“

Føles ensomheden aldrig knugende? Det synes fyrpasseren i hvert fald ikke. „Nej, da,” siger han, „når man er glad for sin familie, har gode naboer, tilfredsstillende arbejdsforhold, radio i huset og bor i nærheden af en vej, der fører til en by – Lemvig er ikke langt herfra, og der er biograf og af og til også teater – så har man ingen grund til at føle noget savn. Vi kan såmænd slet ikke få tiden til at slå til!“

Fru Anna Nielsen væver tæpper og puder og syr tøj til sine børn, og hendes mand går på jagt og laver ravsmykker i sin fritid.

„For en halv snes år siden var det ikke svært at finde rav her ved kysten,” siger han, „men det er taget af med hofdebyggeriet og de forandringer af strømmen, der fulgte med dette byggeri. Når havet lægger sig efter en storm, og vinden falder over i sydøst, kan man dog undertiden samle nogle stykker op, og i morges havde jeg virkelig en smule held med mig.“ Fyrpasseren henter en lille æske og hælder indholdet ud på bordet: „Det er mest små stykker,” siger han, „men de kan da altid bruges til perler. Tænk sådan en klump rav er mere end tusind år gammel.“

I familiens opholdstue er der smukke, vævede puder og tæpper, som fru Anna har fremstillet på en rammevæv. Der ligger

også et skindtæppe på gulvet – syet af pelsen af seks ræve, som løb ned for skrænten, en dag da Nielsen var ude med bøssen.

Naturligvis giver fyrfolkene sig også af med at fiske. „Vi oplever næsten hvert år et makreleventyr,” fortæller fyrpasseren. „I en varmeperiode sidste sommer stod fiskene lige i havstokken, og der blev halvfems til hver af mandskabet.“

Og så ser vi op til familien Larsen, der har lejlighed på første sal og en pragtfuld udsigt over havet.

Egentlig skulle vi tale mad og strikkesøj, for det er rygtedes, at fyrpasserens hobby er madlavning, og at hans kone er noget af en strikkeekspert, men et par medaljer på væggen – Christian den Tiendes frihedsmedalje i sølv og en engelsk krigsmedalje – fører samtalen ind på et helt andet spor. Det viser sig, at Larsen har været i den engelske marine, og at han sejlede under hele krigen. I seks år havde ægtefællerne ingen forbindelse med hinanden – kun et enkelt røde-korsbrev nåede frem til ham, og da havde det været undervejs i halvandet år. „Heldigvis lærte vi hinanden at kende, allerede da jeg var seksten år,” siger Anne Lise Larsen, „det opvejer lidt de år, der gik tabt for os. Jeg gik og ventede vort første barn, da han sejlede med Ø.K. til Australien, og da vi så hinanden igen, havde vi en søn på seks år.“

Da „Meonia” på hjemfarten lagde til i Marseille, var tyskerne netop på vej ind i Danmark. Skibet fik så fransk flag og sejlede tre måneder for franskmændene, men da Frankrig kapitulerede, blev de danske søfolk internerede i Algier. Under et luftangreb lykkedes det dem imidlertid at slippe bort fra landet i en robåd. Det var deres agt at ro til Gibraltar, og efter seks dages sejlads nåede de land, men desværre var det Spanien. En engelsk konsul i den spanske kystby, som de kom til, lovede at hjælpe dem, og en dag, da et engelsk skib skulle passere, sørgede han for, at de kom ud på kajen. De måtte liste sig frem, så ingen så dem, og en efter en sprang de i vandet og svømmede ud til skibet, hvorfra man kastede en line ud og halede dem op. Og så nåede de endelig til Gibraltar.

„Jeg kom så med et engelsk tankskib, og da det blev torpederet, gik jeg ind i den en-

gelske marine,” beretter fyrpasseren og sætter punktum. Men så let får han ikke lov at slippe. Vi vil høre, hvordan det fortsat gik.

„Tja, vi sejlede altså mellem Skotland og Amerika i konvoj,” fortsætter han stilfærdigt. „Det var i januar 1943, da det gik hårdt til på Nordatlanten. Pludselig blev vi torpederet midtskibs, og olien flød ud over havet, men opsamlingskibet var ikke langt fra os, og vi blev reddet på fem mand nær. Jeg blev trukket op efter en times forløb, så det var nådigt sluppet. Derefter var jeg i den engelske marine, til jeg kom hjem sidst i maj 1945. Så strøg jeg miner i tre måneder, og siden har jeg været i land.“

„Jeg troede hele tiden på, at han ville komme hjem igen,” føjer fru Larsen til, „men da han endelig stod i stuen, vidste jeg slet ikke, hvad jeg skulle sige, og vores søn bukkede for ham som for en fremmed.“

En kløft på seks lange år var imellem dem, men dagen efter var det, som om de overhovedet ikke havde været fra hinanden. Siden har de nydt hver eneste dag, de har haft sammen. Han begyndte som fyrpasser ved Anholt fyr, men da hun blev alvorligt syg og to gange måtte igennem en større operation, mente lægen, at det var uforvarsomt af dem at blive boende på den lille ø, og nu har de i fire-fem år boet på Bovbjerg. Deres søn er i kokkelære i København, men de har en lille pige på fem år, som leger dejligt med de andre børn på fyret.

Savner ægteparret slet ikke noget? Kun en ganske enkelt ting, siger hun, en skov eller blot nogle træer.

Menneskene omkring fyret er ikke så fordringsfulde som dem, der lever i byerne. Måske er de til gengæld større – måske er de også lykkeligere.

Der er ingen at se på pladsen foran Bovbjerg badehotel, da vi kører bort, men Jens Søndergaards cementfigur rager op i mørket foran hans tomme, tavse hus, og fra Bovbjerg fyr lyser lanternen roligt over det sorte, brølende Vesterhav. *Annette Ernst.*